PO DUNAJSKÉ CYKLOSTEZCE K PRAMENI DUNAJE

Cyklomaratón z Dunaja.

text a foto: Michal Jon a Lucie Kovaříková

Letní prázdniny jsou pro učitele dostatečně dlouhé, takže jsme si po měsíčním putování Irskem zajeli ještě na malý výlet k našim západním sousedům. Proti proudu Dunaje jsme se vydali až k jeho prameni ve Schwarzwaldu (Černý les), avšak od evropského veletoku jsme se na několik dní odklonili a objeli Bodamské jezero (přečtete si v příštím čísle).

DUNAJ NEJPRVE Z VÝŠKY

Z Prahy jsme vyjeli autem do maleného městečka Schwäbisch Gmünd (60 km

Pohled z katedrály v Ulmu.

východně od Stuttgartu), kde nám auto pohlídali naši přátelé. Německo nás přivítalo prudkým, vytrvalým deštěm a rovněž předpovědí počasí na několik dní dopředu nevěstila nic příjemného. Dokonce jsme chvilemi přemýšleli, zda to neotočíme a nepojedeme rovnou domů.

Do druhého dne se počasí umoudřilo a my - již na kolech s brašnami - vyrážíme přes pohoří Schwäbische Alb směrem k městu Ulm, kde se chceme napojit na Dunajskou stezku. Orientace v tomto poměrně velkém městě je snadná vzhledem k rozsáhlé síti cyklostezek, vedoucích buď v oddděleném jízdním pruhu po silnici nebo po chodníku s výraznou oddělenou částí pro pěší. Naším cílem je hlavní náměstí s radnicí, hrázděnými domy a katedrálou. Na tu se těšíme nejvíce, neboť je zde nejvyšší kostelní věž na světě tyčící se do výšky 161,53 m. Nevháme ani chvilku a už se se spoustou dalších turistů škrábeme nahoru. „Lezeme" po velmi prudkém úzkém spirálovitém schodišti. V jednom mezipatře si fotíme velké zvony, ale musíme rychle utíkat dál, protože právě začínají odbíjet celou...

Výstup je náročný nejen fyzicky, ale i psychicky, alespoň tedy pro ty, kteří trpí závratí: schodiště totiž nemá prakticky žádné vnější zdi, neboť stavba musela být v průběhu výstavby maximálně odlehčena, aby základy kostela věž unesly. A tak se tuny ulatřitky na zdech. Ty jsou tvořeny pouze úzkými okny, a velkými okny, kde je většinou jen mříž s jedním nebo dvěma pruty. Zážitek opravdu jedinečný. Z nejvyššího bodu, kam vede schodiště (asi 150 m), je překrásný rozhled na všechny strany. Z věže také prvně vidíme, že vody v Dunaji je poněkud víc.

Dunaj u Donaueschingenu.

ROZVODNĚNÉ PŘIVÍTÁNÍ

Starou rybářskou čtvrtí s malebnými hrázděnými domečky postavenými přímo na vodě se dostáváme k Dunaji. Napojujeme se na Dunajskou stezku a všímáme si stromů, které asi normálně stojí na břehu řeky. Dnes však vyrůstají přímo z vody.

Ujedeme sotva pár desítek metrů a před námi se objeví závora s nápisem, že kvůli vysoké vodě je několik kilometrů stezky uzavřeno. Cyklista jedoucí proti nám říká, že kousek dál se voda valí přes stezku a projet se absolutně nedá.

Jedeme tedy několik kilometrů po vedlejších silnicích a již za tmy stavíme stan. Umíme to prakticky naslepo (již šest let téměř dva měsíce v roce prakticky každý den znovu a znovu).

PROTI DVĚMA PROUDŮM

Další den už nám žádné objížďky nehrozí, a tak se můžeme jít v klidu vydat po stezce. Žádná auta, jen protijedoucí „davy" cyklistů všech možných věkových kategorií a na všech možných typech a konstrukcích kol. Často se od řeky vzdalujeme a jedeme po polních cestách kolem malé kukuřice a obilí, přes lužní lesy a malé vesničky - jedna jako druhá, hrázděné domy, v oknech spousta kytek, všude čisto a pořádek. Stezka je celkem dobře značená, avšak někdy tápeme a raději zkoušíme všechny varianty odboček, abychom zjistili, zda z druhé strany není ukazatel pro opačné jedoucí, nebo

Bez mostu přes Dunaj.

čekáme, odkud přijede někdo, kdo jede tím pohodlnějším a obvykleějším směrem - tedy po proudu. Nikdy však naštěstí nebloudíme a ani si moc nezajíždíme.

U městečka Sigmaringen s krásným zámkem na vysoké skále se začínají objevovat bizarní vápencové skalní útvary a kde se vzaly, tu se vzaly, kopce. Ať jedeme podél řeky, musíme občas překonat pěkné stoupání. Každou chvíli se kocháme pohledem na nějaký hrad, zámek nebo zříceninu tyčící se vysoko nad údolím Dunaje.

NOC U SKAUTŮ

Čím více k prameni Dunaje, tím méně kempů. V jednom místě mezi Sigmaringenem a Tuttlingenem máme právě problém s noclehem. Mapa říká, že název kempu je Jugendzeltplatz, ovšem žádné ukazatele nevidíme, jen mijíme několik skautských stanových táborů. Nějak nás nenapadá, že to je ono. Z jedné vesnice nás tam však posílají: po domluvě s velitelem tábora je možné přenocovat. Ráno prý chodí majitel louky vybírat poplatek. Kemp je to pravý skautský - polní kuchyně (jen pro skauty), kohoutek se studenou vodou a kadibudka (obojí i pro nás). Spí se nám dobře, jen kdyby nebyla na programu noční bojovka s trasou těsně kolem našeho stanu...

Dunaj se najednou ztratí, několik kilometrů teče pod zemí, a potom, jakoby nic, se znovu objevuje a teče si dál do Černého moře.

Ráno balíme a výběrčí nikde. Nechce se nám čekat, skautí také ještě vyspávají. Odjíždíme. Ušetřené tři marky můžeme „zbastrovat" v některém z obchůdků, kterých je po trase spousta.

V Beuronu, známém především starým klášterem z 11. století a dřevěným zasněženým mostem přes Dunaj, se z Dunajské stezky odpojujeme. Míříme přímo na jih k Bodamskému jezeru a po pěti nádherných dnech vyplněných především koupáním se po 400 km opět vracíme k Dunaji ve městě Tuttlingen (vynecháváme tak 25 km stezky).

U Donau(Brег)quelle - uzavřeného pramene Dunaje.

JAK JSME SE NENAMOČILI V DUNAJI

Kousek od Tuttlingenu, proti proudu Dunaje, přijíždíme k místu označovanému jako Donauversickerungen. Díky vápenci se tu řeka najednou ztratí, několik kilometrů teče pod zemí, a potom, jakoby nic, se znovu objevuje a teče si dál do Černého moře. Koryto řeky tu sice je, ale ve skutečnosti tu Lze projít suchou nohou. Voda jim protéká vesměs jen na jahe, kdy taje sníh v okolních horách a voda se nestačí vsakovat. Část podzemních vod však vytéká o 12 km jihovýchodněji jako pramen řeky Ach a teče do Bodamského jezera, odkud ji Rýn unáší do Severního moře. Lze tedy říci, že Dunaj je výjimečný nejen svou délkou a důležitostí pro ekonomiku, ale vlastně i tím, že patří ke dvěma různým rozvodím.

PRAMEN PRVNÍ - UMĚLECKOKULTURNÍ

Nutno dodat, že za Tuttlingenem již máme problém s orientací, ne vždy je na křižovatkách ukazatel, a tak párkrát ujíždíme někam úplně jinam a zase se vracíme, když náhodou poznáme, že jedeme špatně. Dvakrát to štěstí nemáme a přijíždíme k Dunaji z úplně jiné strany, což má své výhody, neboť toho vidíme více. Nakonec se přeci jen dostáváme do Donaueschingen.

Toto městečko leží na soutoku dvou říček - Brigach a Breg. K nim se v zámeckém parku přidává tzv. zámecký kanál - Schlosskanal, aby společně utvořily druhý největší evropský tok - Dunaj. V nádherném a rozlehlém parku je pramen potůčku Schlosskanal obehnán ozdobným mřížemi a nad tím se tyčí alegorické sousoší mladé Dunaje (v němčině je Dunaj ženského rodu) a Baary, která jí ukazuje cestu na východ do moře.

Vše na přízorných musí určitě zanechat hluboký dojem. Na skále kolem pramene má každá země, kterou Dunaj protéká, pamětní desku se slovy ve své mateřštině, která se vztahuje k Dunaji a většinou k jeho významu pro příslušný národ (nám je nejbližší ta slovenská).

OD PRAMENE PŘES KUKAČKY K PRAMENI

V zámeckém parku se Dunajská stezka dělí a je možné pokračovat dále proti proudu Brigachu i Bregu. My si vybíráme Breg, jehož pramen je vlastně totožný s tím pravým pramenem Dunaje, který leží vysoko v horách Schwarzwaldu. Stezka skutečně hned ve městě přiřemě stoupá a poté se tichým lesoparkem ubírá k severozápadu. Jedeme většinou tak 30 metrů nad Bregem, takže máme nádherný výhled do údolí. Případáme si jak někde v pohádce. Pod námi říčka, kolem vše zelené, louky, lesy, klid.

Podruhé a naposledy se od Dunajské stezky odkláníme, tentokrát jen na jednu noc, kterou chceme strávit u vesničky Titisee ležící u stejnojmenného jezera. Titisee je označováno jako centrum jižní části pohoří Schwarzwald. Typickým výrobkem této oblasti jsou kukačkové hodiny. Ze zvědavosti vstupujeme do několika obchodů a žasneme nad obrovským množstvím kukaček, každé originál, ručně vyřezávané, čemuž odpovídá i jejich cena.

Druhý den se po turistické stezce pro pěší propletáme Schwarzwaldem, který nám v mnohém připomíná Šumavu. Drsné podnebí, neúrodná půda, převážně jehličnaté lesy, nejnižší průměrné teploty z celého Německa. Stoupáme přes hřeben (dřína stojí za to - máme Schwarzwald jako na dlani), pak dlouho sjíždíme zpět k Bregu.

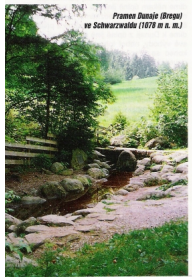

Pramen Dunaje (Breg) ve Schwarzwaldu (1078 m n. m.)

PRAMEN DRUHÝ - SPORTOVNĚ NÁROČNÝ

Na stezku najíždíme ve Furtwangenu, kde se chceme nejprve podívat na místní muzeum hodin, ovšem nemůžeme do

Donaueschingen - slovenská deska v zámeckém parku.

ho najít, neboť hledáme nějaké historické stavení, ale muzeum je naopak v supermoderní budově, kterou jsme si na první pohled spletli s nějakým „šopinkcentrem". A tak radši vyrážíme vzhůru k pramení Bregu - Dunaje.

Pramen leží ve výšce 1078 m n. m. a tak musíme na osmi kilometrech překonat přes 200 výškových metrů, přičemž to pravé stoupání přichází až v poslední čtvrtině. Pramen se nazývá Donauquelle a měří se odsud oficiální délka Dunaje (2888 km, z toho v Německu 647 km).

Už od 16. století se města Donaueschingen a Furtwangen hádají o ten „pravý" pramen Dunaje. Nám je to jedno, viděli

Prostředí pramene Dunaje nám připomíná pramen Vltavy - malá tůňka, vytékající praminek vody, les, ticho.

jsme oba a ten méně turistický se nám zdá „pravější", přestože se feka vlastně jmenuje Breg.

Prostředí pramene nám připomíná pramen Vltavy - malá tůňka, vytékající praminek vody, les, ticho. Jsou tu dvě desky, na nichž jsou uvedeny některé geografické údaje o Dunaji. Koncentrace turistů nic moc, autobusem se sem dojet nedá a osobním autem jen obtížně. Je tu sice malá restaurace, ale ta stačí jen pro nadšence, kteří se neboj kopců. Tato zdánlivá „neatraktivita" asi bude jedním z důvodů, proč u vstupní brány k prameni ještě v dnešní době čtenáře, že Dunaj protéká Československem, Sovětským svazem...

NÁVRAT SCHWARZWALDEM

Nechceme se vracet stejnou trasou, a proto se pouštíme po lesní cestě rovnou dolů. Naše silniční mapa je zde zbytečná. Na křižovatkách lesních cest se držíme hesla „musíme dolů".

Asi 5 km od Triberga je další lákadlo pro turisty - největší funkční kukačkové hodiny na světě. V lázeňském městečku Bad Wildbad se loučíme se Schwarzwaldem místní specialitou - vířivým dortem se spoustou šlehačky.

Další den se vyhýbáme Stuttgartu, část trasy jedeme po stezce podél řeky Neckar. Okruh uzavíráme u našich přátel ve Schwäbisch Gmündu.

KOLEM BODAMSKÉHO JEZERA

(volné pokračování článku PO DUNAJSKÉ CYKLOSTEZCE K PRAMENI DUNAJE z minulého čísla)

Meersburg - dominanta část Bodamského jezera.

Lední parkoviště.

text a foto: Michal Jon a Lucie Kovaříková

Naše cykloputování po Dunajské stezce k prameni Dunaje na několik dní přerušíme. Odkláníme se k jihu a děláme pětidenní zajížďku k Bodamskému jezeru (Bodensee). Naším cílem je objet jezero i s jeho západními výběžky Überlinger See, Zeller See a Untersee.

TURISTICKÝ RÁJ

Bodamské jezero leží v ose severozápad-jihovýchod a šplouchá na tři státy. Podíváme se tedy do Rakouska (patří mu asi 30 km na nejvýchodnějším konci), Švýcarska (jižní strana) a Německa, jemuž patří nejdelší část pobřeží (celý sever a západ). Kolem celého jezera vede perfektně značená cyklostezka Bodenseeradwanderweg. Stezka je zhruba 300 km dlouhá, vede téměř po rovině a z velké části se jede po asfaltu.

Moderní vodní umění ve Švýcarsku.

Bodamskému jezeru se přezdívá Švábské moře, a to nikoliv náhodou: v některých místech skutečně není vidět na druhou stranu. Opravdu si tu připadáme jako u moře, je krásné teplo, jezero je poseto plachetnicemi, na každém kroku je přístav, v němž kotví větší či menší jachty. Samozřejmě je zde spousta míst na koupání, voda je příjemně chladná a velmi čistá. V každém městečku či vesnici je mnoho hotelů a penzionů. Problémem by mohla být (a většinou i je) kapacita, a to především v Německu. V létě je jezero doslova obléháno turisty (převládají samozřejmě domácí), takže najít volnou postel je velmi těžké, což platí i pro místo na stan v kempu. Kempů je poměrně dost a jsou od sebe v rozumné vzdálenosti, spát u jezera mimo placená zařízení by asi také šlo, avšak jen na pár místech, případně někde dál ve vnitrozemí.

Lední parkoviště.

Mimo města a vesnice jsou u jezera vesměs soukromé pozemky, placená koupaliště, kempy nebo chráněná území. Strategicky je také bez problémů - tákají nás bufety, hospody a restaurace. Obchodů s potravinami je též hodně. Na stezce je možné koupit i čerstvou zeleninu a ovoce od farmářů. Poměrně často projíždíme ovocnými sady (jablka a hrušky) a vinicemi.

NĚMECKO

Na stezku se napojujeme v městečku Ludwigshafen na severozápadě a pokračujeme po směru hodinových ručiček. Na německé straně se setkáváme s největší hustotou provozu. Oběma směry míří proudy cyklistů různého stáří (na kole), batolat (tažených ve vozíčkách) i poněkud větších mrňoušů (klimbajících v sedačkách). Lze spatřit různé typy klasických kol (od horských po silniční - galusky se nedoporučují), ale i těch netradičních (ležatá, zakapotovaná, apod.), tandemy, vícekola, tříkolky, koloběžky. Potkáváme cyklisty jedoucí „nalehko" s malými brašnami i „těžkotonažními". Jedou jednotlivci, dvojice, rodiče s dětmi i celé pelotony. Připomíná to cyklostezku mezi Pasovem a Vídní.

Naši první zastávkou je muzeum pilířových staveb v Unteruhldingenu. Dřevěné domečky pocházející z doby železné a bronzové stojí na mulfích nožkách přímo v jezeře. Další místo, které stojí za prohlídku, je město Meersburg. Přímo nad jezerem se tyčí hrad, který je nejstarším obývaným hradem v Německu (počátky sahají do 7. století). Z hradu je v dálce přes jezero vidět Kostnice.

Fakt, že je Bodamské jezero oblíbené, si uvědomujeme ještě zřetelněji při pokusu postavit stan v kempu přímo Friedrichshafenem. Do narvaného kempu přijíždíme v 19.30 a máme problém najít místo. Přijíždíme mezi sedmou a osmou hodinou ráno.

Ve druhém největším městě na Bodamském jezeře si můžete prohlédnout muzeum hraběte Zeppelina s modelem jeho proslulé vzducholodi Hindenburg. Friedrichshafen je jedním z míst, odkud vyplouvají všemi směry výletní lodě a také trajekt do Švýcarského Romanshornu. My však míříme do Švýcarska přes Rakousko po cyklostezce.

Lindau - vjezd do přístavu.

Ještě jedno město na německé straně stojí za zmínku. Je to Lindau. Jeho stará část je na ostrově, stojí tu i starý maják ze 13. století. Ve znaku města je 6 m vysoký bavorský lev střežící vjezd do přístavu. Rovnáž v Lindau čeká spousta lidí na výlet po jezeře, asi je to tím, že je modré nebe, vedro a bezvětří. Tyto způsobuje, že na pěších zónách je narváno a kola jen stěží tlačíme mezi lidmi. Každé městečko má svou promenádu, kde je většinou jízda na kole zakázána, a tak jdeme pěšky. Vše tu náramně žije, hospůdky, kavárničky, pouliční umělci (převládají ruské balalajky a harmoniky, taneční soubory z Rumunska, mimové z Ukrajiny...).

Kolem celého jezera vede perfektně značená, zhruba 300 km dlouhá cyklostezka Bodenseeradwanderweg.

Kousek za Lindau se chceme na jedné plovárně občerstvit, ale zmrzlina za 28 marek se nám zdá nějak drahá, a tu si teprve uvědomujeme, že jsme již v Rakousku a cena je v šilinkách. Nikde žádná viditelná hranice. Možná někde na normální silnici, ale na cyklostezce...

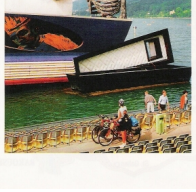

Bregenz - jevištní městského divadla.

NA ŠLÁPNUTÍ DO RAKOUSKA

Rakousku patří opravdu jen kousíček jezera, našlapali jsme 30 km a už jsme byli ve Švýcarsku. V Rakousku vede nejprve stezka po nábřežní promenádě, pak městem Bregenz a poté chráněnou krajinnou oblastí. Za zmínku stojí divadlo v Bregenzu: scéna je umístěna přímo na hladině jezera. Zrovna hrají Verdiho, ale po zjištění ceny vstupenek raději odjíždíme do bažin mezi vzácné kachny. Je pro nás rozhodně příjemnější kochat se pohledy na deltu řeky Rýn, než utrácet 2500 šilinků za jeden lístek. Také se chceme vykoupat. Vybíráme si tomu nádherného a klidnou pláž. Dáváme si tu velký rakouský precík, abychom udělali radost i žaludku. Tím máme splněny tři cíle, které jsme si stanovili pro každou ze tří zemí (koupání, místní jídlo a průjezd země na kole). A můžeme jet k sousedům.

ŠVÝCARSKO

Třetí den se nám rovina začíná pomalu zajídat, a proto si ve Švýcarsku děláme pětadvacetkilometrovou zajížďku do města St. Gallen s prosluluým klášterem z 18. století. Dvanáct kilometrů do města je pořádný stoupák, jednu chvíli musíme kola dokonce tlačit. Před námi se už zvedají vrcholky Alp, kolem nás louky, na nich krávy - Milky, každá na krku velký zvonec. Benediktinský klášter v St. Gallen je opravdu monumentální, interiér chrámu je bohatě zdoben freskami a zlatem. Potvrzuji se slova průvodce, že mniši při stavbě kláštera opravdu na ničem nešetřili.

Ze St. Gallenu sjíždíme zpět k Bodamskému jezeru do Arbonu. Během třinácticlometrového sjezdu děláme několik zastávek, abychom se pokochali pohledem na jezero z výšky. Noc trávíme v kempu (opět přeplněném) kousek před Kostnicí, abychom další den mohli začít prohlídku tohoto největšího města u Bodamského jezera.

V Kostnici nejprve přejíždíme hranici mezi Německem a Švýcarskem. Prohlížíme si katedrálu, v níž se Mistr Jan Hus obhajoval proti nařčení z kacířství. Poté navštěvujeme Husovo muzeum. Vstup je zdarma a navíc je to jedno z mála muzeí v cizině, kde jsou popisky v češtině. Kostnice se nám moc líbí, je to staré město, opět s řadou hrázděných domů, některé domy jsou také bohatě zdobené malbami. Vlastně většina měst, kterými stezka u Bodamského jezera prochází, je velice stará, upravená a právě krásně zachované hrázděné domy jsou pro ně typické.

Vyjíždíme z Kostnice a jsme opět ve Švýcarsku. Chvíli podél Rýna, pak se Rýn ztrácí v jihozápadní části Bodamského jezera zvané Untersee. V západním cípu Untersee zase Rýn vytéká. Ve městě Stein am Rhein řeku přejíždíme. Doporučujeme prohlídku zdejšího náměstí s krásně malovanými pozdně gotickými a renesančními domy se starou kašnou uprostřed. Za malý okamžik už přejíždíme hranici zpět do Německa.

Klášter sv. Marie a Marka na ostrově Reichenau.

DVA OSTROVY ZELENINOVÝ A KVĚTINOVÝ

Naší další zastávkou je ostrov Reichenau, přezdívaný „zelenínová zahrada Německa". Na ostrov vede hráz lemovaná třemi řadami topolů, my jedeme po stezce pro cyklisty, oddělené jednou řadou topolů od silnice. Před vjezdem nás vítá socha patrona ostrova. Již po prvních metrech na tomto poměrně velkém ostrově je nám jasné, že jinak než „zeleninový" se opravdu nedá pojmenovat. Celý okruh kolem ostrova probíhá mezi plantážemi rajčat a salátů. Aby to nebylo tak řádní, tak občas jsou skleníky s okurkami a paprikami. Nejvíce nás fascinuje výsadba salátů, kde se projevuje německá preciznost - pravidelně se střídá pět řad zelených a pět řad červených kadeřavých a pět řad zase jiných zelených, a to vše na poli širokém třeba ato metrů. Vypadá to, že je tu nějaká obecná vyhláška o výsadbě, neboť všichni pěstitelé se drží stejného vzorce střídání pěti pěti.

Zajížďku na ostrov Reichenau doporučujeme kvůli nejstarším stavebním památkám Německa.

Zajížďku na ostrov Reichenau však doporučujeme ne kvůli salátům, ale kvůli nejstarším stavebním památkám Německa - klášter a kostely pocházejí z 8., resp. 9. století. Velmi vzácné jsou nástěnné malby staré přes 900 let. Klášterea je navíc nejstarší bylinná zahrada, kterou zde založil jeden mnich v letech 830 - 840, a o 24 bylinách, které zde pěstoval, napsal 444 veršů. Kousek dál je u zdi kláštera kaplička připomínající Cyrila a Metoděje, kteří se tu také zastavili.

Po Mostě na ostrov Reichenau.

Projížďáme podruhé Kostnicí a po pár kilometrech nás k procházce láká ostrov Mainau, nazývaný též květinový. Jeho rozloha je 45 ha a vlastně je to jeden velký park se zámečkem uprostřed. Velké kachny jsou osázené také subtropickými a zřídčí tropickými rostlinami. Na ostrov vede hráz, na kterou je ještě vstup zdarma, ovšem chcete-li se podívat na samotný ostrov, musíte zaplatit velice tučný poplatek téměř srovnatelný s dnes již proslulým vstupným na Expo 2000 v Hánoveru. Až zde budeme příště, počkáme si, až odbije 18. hodina, pak je totiž vstup již jen za 10 marek.

ZÁVĚR OKRUHU

Kousek za ostrovem Mainau se stezka odklání od vody a vede někam do vnitrozemí. Podél jezera je však cesta pro pěší, kterou chceme jet dále, protože bychom jezdili někde v kopcích daleko od jezera, když cesta vede přímo po břehu. Zpočátku se jede výborně, ovšem po několika stovkách metrů přichází zrada. Plot - vrata - žebřík a další všemožné nástrahy zabraňující vjezdu právě takovým ignorujícím příkazný směr jízdy cyklistů, jako jsme my. Inu, pěší také potřebují svůj klid bez blázniví na velocipedech. Obracíme tedy a pokorně míříme zpět na stezku.

Na severozápadním konci jezera ve vesnice Bodman jsme snad dva kilometry od místa, kde naše putování začalo. Naposledy se koupeme a sledujeme klidnou hladinu, která před námi mizí v dáli.

Za pět dní jsme kolem Bodamského jezera (i se zajížďkou do St. Gallenu) najeli 320 km.